

**The Abraham & Millie Arbesfeld
Kollel & Midreshet Yom Rishon**

Sunday Morning Learning Programs for Men & Women

PRESENT:

**LOVE & HATE
IN TANACH**

SPONSORED BY ROBYN AND SHUKIE GROSSMAN AND FAMILY

---

*Love &
Politics in
Sefer Shemuel*

February 26, 2012

ג' אדר תשע"ב

**Rabbi Hayyim
Angel**

*Bible Studies Faculty,
Yeshiva College*

1. שמואל א' טז:כא

וַיָּבֹא דָוִד אֶל שָׁאוּל וַיַּעֲמֵד לְפָנָיו וַיֹּאחֲזֶהוּ מֵאֵד וַיְהִי לוֹ נִשְׂא כְלִים :

I Samuel 16:21

So David came to Saul and entered his service; [Saul] took a strong liking to him (va-ye'havehu me'od) and made him one of his arms-bearers.

2. שמואל א' כד:י-יח

(י) הִנֵּה הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֶת אֲשֶׁר נִתְּנָךְ ה' הַיּוֹם בְּיָדִי בַּמַּעֲרָה וְאָמַר לַהֲרֹגְךָ וַתִּחַס עָלֶיךָ וְאָמַר לֹא אֶשְׁלַח יָדִי בְּאֹדְנִי כִּי מְשִׁיחַ ה' הוּא : (יא) וְאָבִי רָאָה גַם רָאָה אֶת כְּנָף מַעֲיִלְךָ בְּיָדִי כִּי בִכְרָתִי אֶת כְּנָף מַעֲיִלְךָ וְלֹא הִרְגָתִיךָ דַּע וּרְאָה כִּי אֵין בְּיָדִי רָעָה וּפֶשַׁע וְלֹא חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה צָדֵק אֶת נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ : (יב) וְשָׁפַט ה' בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְנִקְמְנִי ה' מִמֶּנֶּךָ וְיָדִי לֹא תִהְיֶה בָּךְ : (יג) כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מֶשֶׁל הַקְּדָמָנִי מְרֻשָּׁעִים יֵצֵא רָשָׁע וְיָדִי לֹא תִהְיֶה בָּךְ : (יד) אַחֲרֵי מִי יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מִי אַתָּה רֹדֵף אַחֲרֵי כָלֵב מֵת אַחֲרֵי פְרַעֲשׁ אֶחָד : (טו) וְהָיָה ה' לְדֹנִן וְשָׁפַט בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְיָרָא וְיִרְבֵּךְ אֶת רִיבִי וְיִשְׁפָּטֵנִי מִיָּדְךָ : (טז) וַיְהִי כְכֹלּוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל שָׁאוּל וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הִקְלַךְ זֶה בְּנִי דָוִד וַיִּשָּׂא שָׁאוּל קֶלֶו וַיִּבֶךְ : (יז) וַיֹּאמֶר אֶל דָּוִד צְדִיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גִּמְלַתְנִי הַטּוֹבָה וְאֲנִי גִּמְלַתִּיךָ הָרָעָה : (יח) וְאַתָּה הַגִּדְתָּ הַיּוֹם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָה אֵתִי טוֹבָה אֶת אֲשֶׁר סָגַרְנִי ה' בְּיָדְךָ וְלֹא הִרְגָתִנִּי :

I Samuel 24:10-18

¹⁰And David said to Saul, "Why do you listen to the people who say, 'David is out to do you harm?'" ¹¹You can see for yourself now that the LORD delivered you into my hands in the cave today. And though I was urged to kill you, I showed you pity; for I said, 'I will not raise a hand against my lord, since he is the LORD's anointed.' ¹²Please, sir, take a close look at the corner of your cloak in my hand; for when I cut off the corner of your cloak, I did not kill you. You must see plainly that I have done nothing evil or rebellious, and I have never wronged you. Yet you are bent on taking my life. ¹³May the LORD judge between you and me! And may He take vengeance upon you for me, but my hand will never touch you. ¹⁴As the ancient proverb has it: 'Wicked deeds come from wicked men!' My hand will never touch you. ¹⁵Against whom has the king of Israel come out? Whom are you pursuing? A dead dog? A single flea? ¹⁶May the LORD be arbiter and may He judge between you and me! May He take note and uphold my cause, and vindicate me against you."

¹⁷When David finished saying these things to Saul, Saul said, "Is that your voice, my son David?" And Saul broke down and wept. ¹⁸He said to David, "You are right, not I; for you have treated me generously, but I have treated you badly."

3. שמואל א' יח:א-ד

(א) וַיְהִי כְכֹל תּוֹ לְדַבֵּר אֶל שָׁאוּל וְנָפֶשׁ יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנֶפֶשׁ דָּוִד וַיֹּאחֲזֶהוּ וַיְהוֹנָתָן כִּנְפָשׁוֹ : (ב) וַיִּקְחֵהוּ שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא וְלֹא נָתַנוּ לָשׁוּב בֵּית אָבִיו : (ג) וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן וְדָוִד בְּרִית בְּאֶהֱבָתוֹ אֵת כִּנְפָשׁוֹ : (ד) וַיִּתְּפֹשֶׁט יְהוֹנָתָן אֶת הַמַּעֲיִל אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתְּנֵהוּ לְדָוִד וּמָדִיו וְעַד חֲרָבּוֹ וְעַד קִשְׁתּוֹ וְעַד חֶגְרֹו :

I Samuel 18:1-4

¹When [David] finished speaking with Saul, Jonathan's soul became bound up with the soul of David; Jonathan loved David as himself. ²Saul took him [into his service] that day and would not let him return to his father's house.—³Jonathan and David made a pact, because [Jonathan] loved him as himself. ⁴Jonathan took off the cloak and tunic he was wearing and gave them to David, together with his sword, bow, and belt.

שמואל א' יט:ב-ג

.4

(ב) ויגד יהונתן לדוד לאמר מבקש שאול אבי להמיתך ועתה השמר נא בבקר וישבת בסתר ונחבאת: (ג) ואני אצא ועמדתי ליד אבי בשדה אשר אתה שם ואני אדבר בך אל אבי וראיתי מה והגדתי לך:

I Samuel 19:2-3

²Jonathan told David, "My father Saul is bent on killing you. Be on your guard tomorrow morning; get to a secret place and remain in hiding. ³I will go out and stand next to my father in the field where you will be, and I will speak to my father about you. If I learn anything, I will tell you."

שמואל א' כ:א-ד

.5

(א) ויברח דוד מנאות מניו ברכמה ויבא ויאמר לפני יהונתן מה עשיתי מה עוני ומה חטאתי לפני אביך כי מבקש את נפשי: (ב) ויאמר לו חלילה לא תמות הנה לו לא עשה יעשה אבי דבר גדול או דבר קטן ולא יגלה את אונני ומדוע יסתיר אבי ממני את הדבר הזה אין זאת: (ג) וישבע עוד דוד ויאמר ידע אביך כי מצאתי חן בעיניך ויאמר אל ידע זאת יהונתן פן יעצב ואולם חי יקוץ וחי נפשך כי כפשע ביני ובין המות: (ד) ויאמר יהונתן אל דוד מה תאמר נפשך ואעשה לך:

I Samuel 20:1-4

¹David fled from Naioth in Ramah; he came to Jonathan and said, "What have I done, what is my crime and my guilt against your father, that he seeks my life?" ²He replied, "Heaven forbid! You shall not die. My father does not do anything, great or small, without disclosing it to me; why should my father conceal this matter from me? It cannot be!" ³David swore further, "Your father knows well that you are fond of me and has decided: Jonathan must not learn of this or he will be grieved. But, as the LORD lives and as you live, there is only a step between me and death." ⁴Jonathan said to David, "Whatever you want, I will do it for you."

שמואל א' כ:מא

.6

הנער בא ודוד קם מאצל הנגב ויפל לאפיו ארצה וישתחו שלש פעמים וישקו איש את רעהו ויבכו איש את רעהו עד דוד הגדיל:

I Samuel 20:41

When the boy got there, David emerged from his concealment at the Negeb. He flung himself face down on the ground and bowed low three times. They kissed each other and wept together; David wept the longer.

שמואל ב' א:כו

.7

צר לי עלין אחי יהונתן נעמתי לי מאד נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים:

II Samuel 1:26

I grieve for you, my brother Jonathan, you were most dear to me. Your love was wonderful to me more than the love of women.

8. משנה אבות ה:טז

כל אהבה שהיא תלויה בדבר בטל דבר בטלה אהבה ושאינה תלויה בדבר אינה בטלה לעולם איזו היא אהבה התלויה בדבר זו אהבת אמנון ותמר ושאינה תלויה בדבר זו אהבת דוד ויהונתן.

Avot 5:16

All love that depends on a [transient] thing, [when the] thing ceases, [the] love ceases; and [all love] that depends not on a [transient] thing, ceases not forever. Which is the [kind of] love that depends on a [transient] thing? Such as was the love of Amnon for Tamar; and [which is the kind of love] that depends not on a [transient] thing? Such as was the love of David and Jonathan.

9. שמואל א' כג:יז

ויאמר אליו אל תירא כי לא תמצאך יד שאול אבי ואתה תמלך על ישראל ואנכי אהיה לך למשנה וגם שאול אבי ידע כן:

I Samuel 23:17

He said to him, "Do not be afraid: the hand of my father Saul will never touch you. You are going to be king over Israel and I shall be second to you; and even my father Saul knows this is so."

10. בבא מציעא פד:-פה.

דאמר רבי: שלשה ענוותנים הן, ואלו הן... (פה). יונתן בן שאול - דקאמר ליה לדוד ואתה תמלך על ישראל ואני אהיה לך למשנה. ממאי? דלמא יונתן בן שאול - דחזא דגריר עלמא בטר דוד.

Bava Metzia 84b-85a

Rabbi . . . said, three were humble . . . Jonathan, the son of Saul, for he said to David, "You are going to be king over Israel and I shall be second to you" (I Sam. 23:17). But how does this prove it? Perhaps Jonathan the son of Saul [spoke thus] because he saw that the people were flocking to David!

11. שמואל א' כ:יד-יז

(יד) ולא אם עודני חי ולא תעשה עמדי חסד ה' ולא אמות: (טו) ולא תכרית את חסדך מעם ביתי עד עולם ולא בהכרת ה' את איבי דוד איש מעל פני האדמה: (טז) ויכרת יהונתן עם בית דוד ובקש ה' מיד איבי דוד: (יז) ויוסף יהונתן להשביע את דוד באהבתו אתו כי אהבת נפשו אהבו:

I Samuel 20:14-17

¹⁴Nor shall you fail to show me the LORD's faithfulness, while I am alive; nor, when I am dead, ¹⁵shall you ever discontinue your faithfulness to my house—not even after the LORD has wiped out every one of David's enemies from the face of the earth. ¹⁶Thus has Jonathan covenanted with the house of David; and may the LORD requite the enemies of David!" ¹⁷Jonathan, out of his love for David, adjured him again, for he loved him as himself.

12. שמואל א' יח:כ

ותאהב מיכל בת שאול את דוד ויגדו לשאול וישר הדבר בעיניו:

I Samuel 18:20

Now Michal daughter of Saul had fallen in love with David; and when this was reported to Saul, he was pleased.

13. שמואל ב' ג: יג-יד

(יג) וַיֹּאמֶר טוֹב אֲנִי אֲכַרְתִּי אֶתְךָ בְּרִית אֶךְ דָּבָר אֶחָד אֲנֹכִי שְׂאֵל מֵאַתָּה לֵאמֹר לֹא תִרְאֶה אֶת פָּנַי כִּי אִם לִפְנֵי הַבֵּיָאֵךְ אֶת מִיכָל בֵּת שְׁאוּל בְּבֹאֲךָ לִרְאוֹת אֶת פָּנַי: (יד) וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל אִישׁ בִּשְׁתֵּי בֶן שְׁאוּל לֵאמֹר תִּנֶּה אֶת אִשְׁתִּי אֶת מִיכָל אֲשֶׁר אֲרֻשָּׁתִּי לִי בְמִאָּה עֶרְלוֹת פִּלִּשְׁתִּים:

II Samuel 3:13-14

¹³He replied, "Good; I will make a pact with you. But I make one demand upon you: Do not appear before me unless you bring Michal daughter of Saul when you come before me." ¹⁴David also sent messengers to Ish-bosheth son of Saul, to say, "Give me my wife Michal, for whom I paid the bride-price of one hundred Philistine foreskins."

14. שמואל ב' ו: טז-כג

(טז) וְהָיָה אֲרוֹן ה' בָּא עִיר דָּוִד וּמִיכָל בֵּת שְׁאוּל נִשְׁקָפָה בְּעַד הַחֲלוֹן וַתִּרְאֶה אֶת הַמֶּלֶךְ דָּוִד מִפְּנֵי וּמִכְרָכָר לִפְנֵי ה' וַתִּבְזֶה לוֹ בְּלִבָּהּ: ... (כ) וַיָּשָׁב דָּוִד לְבָרֶךְ אֶת בֵּיתוֹ וַתֵּצֵא מִיכָל בֵּת שְׁאוּל לִקְרֹאת דָּוִד וַתֹּאמֶר מַה נִּכְבַּד הַיּוֹם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִגְלָה הַיּוֹם לְעֵינַי אֲמָהוּת עֲבָדָיו כְּהַגְלוֹת נָגְלוֹת אֶחָד הָרָקִים: (כא) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל מִיכָל לִפְנֵי ה' אֲשֶׁר בָּחַר בִּי מֵאֲבִיךָ וּמִכָּל בֵּיתוֹ לְצִוּת אֹתִי נָגִיד עַל עַם ה' עַל יִשְׂרָאֵל וְשִׁחַקְתִּי לִפְנֵי ה': (כב) וַיִּקְלָתִּי עוֹד מִזֵּאת וְהֵייתִי שְׂפֵל בְּעֵינַי וְעַם הָאֲמָהוּת אֲשֶׁר אֲמָרְתָּ עִמָּם אֲכַבֶּדָהּ: (כג) וּלְמִיכָל בֵּת שְׁאוּל לֹא הָיָה לָהּ יֶלֶד עַד יוֹם מוֹתָהּ:

II Samuel 6:16-23

¹⁶As the Ark of the LORD entered the City of David, Michal daughter of Saul looked out of the window and saw King David leaping and whirling before the LORD; and she despised him for it... ²⁰David went home to greet his household. And Michal daughter of Saul came out to meet David and said, "Didn't the king of Israel do himself honor today—exposing himself today in the sight of the slavegirls of his subjects, as one of the riffraff might expose himself!" ²¹David answered Michal, "It was before the LORD who chose me instead of your father and all his family and appointed me ruler over the LORD's people Israel! I will dance before the LORD ²²and dishonor myself even more, and be low in my own esteem; but among the slavegirls that you speak of I will be honored." ²³So to her dying day Michal daughter of Saul had no children.

For further study

Hayyim Angel, "When Love and Politics Mix: David and his Relationships with Saul, Jonathan, and Michal," *Jewish Bible Quarterly* 40:1 (2012), pp. 41-51.

Hayyim Angel, "Why Didn't He Do It? An Analysis of Why David Did Not Kill Saul," in Angel, *Through an Opaque Lens* (New York: Sephardic Publication Foundation, 2006), pp. 169-185.

Amnon Bazak, *Makbilot Nifgashot: Makbilot Sifrutiyot be-Sefer Shemuel* (Hebrew) (Alon Shevut: Hegyonot, 2006), pp. 109-121.